

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 118, 620, 287, 759, 716, 781

Čtení: Kz 1, 3 – 11

Text: Zj 21, 1 – 5 *A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: "Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žal ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo." Ten, který seděl na trůnu, řekl: "Hle, všechno tvořím nové."*

Vstoupili jsme do nového roku a s novým rokem přicházejí i různé změny a novoty. Jen tak například: Od nového roku se zvyšuje minimální mzda, příspěvek na péči nebo podpora v nezaměstnanosti. Neplacení alimentů může být nově důvodem k exekuci. Manželé se mohou snadněji rozvést, a to bez udání důvodu. Ruší se střídavá péče o děti a pro ženy jsou návštěvy porodních asistentek od teď zdarma. A především, řidiči už nemusí sledovat provoz, pokud se jejich auto řídí samo.

Někdo novinky vítá, někoho to děsí. Jsou však věci, které bychom rádi změnili a ono to tak snadno nejde. Například stále pokračuje válka na Ukrajině. Stále existuje ve společnosti rozdělení, nesnášenlivost, rozhádanost. I do nového roku si mnozí v sobě přenášejí stará zranění, křivdy a traumata. Svět se s novým rokem k lepšímu nezměnil. Je to pořád ten starý svět, o němž bible říká, že je pod mocí Zlého. Všechny zdánlivé novoty jsou jen kosmetickými úpravami toho starého světa. V zásadě se nic nového neděje. Je to, jako když jeden redaktor navštívil odlehlý klášter, ve kterém mniši neměli ani rádio, ani televizi, ani internet. Velice se tomu divil, a proto se jednoho z mnichů zeptal: Jak můžete žít takto zcela odřezaní od světa? Vždyť nemáte vůbec potuchy o tom, co se ve světě děje nového. Mnich se na toho redaktora soucitně podíval a říká: „Pane redaktore, vy si opravdu myslíte, že se ve světě děje něco nového?“

Ano, svět i přes všechny změny zůstává stále tím starým světem, který se Bohu odcizil, a který teologie nazývá padlým stvořením. Člověk sice umí vytvořit leccos nebývalého, ale už z podstaty věci to nikdy nemůže být žádné nové stvoření. I ta umělá inteligence se učí ze starého světa a čerpá jen z lidské porušenosti a hříšnosti.

Víme, že svět nikdy nebude dokonalý, ba co víc, on spěje ke svému konci. Leda že by Pán Bůh zase stvořil něco úplně nového.

Takto to vidí i Jan na ostrově Patmos, kde se mu dostalo zvláštního zjevení. V textu, který jsme četli, se píše: „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly.“ V Janově vidění nejde o obnovení původního nebe a země. Nejde o opravu porouchaného světa. Naopak – nebe a země pominou. Nejde ani o pokračující evoluci lidstva. Tady jde o zcela nové stvoření. „Hle, všechno tvořím nové!“ říká ten, který sedí na trůnu, tedy ten, komu patří veškerá moc na nebi i na zemi.

Zároveň je však třeba říci, že biblický text neřeší otázky nějaké vědecké kosmologie či astrofyziky. Věta „Hle, všechno tvořím nové!“ je výpovědí o samotném Bohu. Vypovídá o tom, jaký je náš Bůh. Není to Bůh, který by lidi neustále vracel do minulosti, není to sentimentální stařec, který nostalgicky vzpomíná na staré zlaté časy, není to žádný zpátečník, staromilec, který ustrnul někde ve středověku. Naopak, je to Bůh, který Lotově ženě zakazuje ohlížet se nazpět. Je to Bůh, který říká skrze Izaiáše: Nevzpomínejte na věci dřívější, o minulosti nepřemýšlejte. Je to Bůh, pod jehož vlivem apoštol Pavel řekne: „Zapomínejte na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli.“

Milí přátelé, pohled víry je pohledem kupředu. Znamená to dívat se kolem sebe nově a vyhlížet něco nového. A neříkat, že všechno už známe a víme. Někdy právě křesťané mají strach, že by snad přišli o víru, kdyby začali věci nahlížet z nového úhlu, z nového pohledu a kdyby opustili své staré jistoty a náboženské pravdy.

Věříme-li v Boha, který neustále tvoří něco nového a neznámého, znamená to, že náš Bůh je živý, aktivní a především současný, tedy přítomný. Žádná relikvie minulosti. Říká o sobě, že všechno

tvoří nové. Řecké sousloví „καινός παντα“, tedy “všechno nové”, znamená v původním smyslu dosl. něco “dosud nepoužitého, čerstvého, dosud neznámého, něco, co tu ještě nebylo.” Proto je i křesťanská víra otevřená novým poznatkům, novým pohledům, novému chápání a také stále něco nového očekává. Vlastně to úzce souvisí s křesťanskou nadějí, která doufá, která se stále na něco těší, která nepodléhá skepsi a rezignaci. “Hle, všechno tvořím nové”. Tento Boží výrok vyvrací představu, že věci jsou dané, neměnné, definitivní či osudové.

Milí přátelé, vstoupili jsme do nového roku a říkáme si, že se vlastně nic zásadního nemění. Tu a tam je vidět nějaké kosmetické změny, ale v zásadě je svět pořád stejný, všechno zůstává při starém. Do této situace však zaznívá Boží slovo, vzbuzující naši zvědavost: “Hle, všechno tvořím nové.”

Co nového můžeme ještě čekat? Dá se říci, že svět je v podstatě předvídatelný. Co se děje, dělo se už mnohokrát. Nic nás už nepřekvapuje. A co už se stalo, nemůže se odestát, co už jsme pokazili, nemůžeme napravit, jací jsme, takoví i budeme. Co se dělo, bude se dít zase, pod sluncem není nic nového. Tak to kdysi viděl dávný kazatel ve Starém zákoně. Napsal tenkrát: “Co se dalo, bude se dít zase, a co se dělalo, bude se znovu dělat; pod sluncem není nic nového. Je něco, o čem lze říci: Hleď, to je cosi nového? I to bylo v dávných dobách, které byly před námi.” V závěru bible však jakoby Hospodin starozákonnímu kazateli odpovídal: “Hle – tedy podívej! Všecko tvořím nové!” Nic nezůstane tak jak bylo.

Křesťanství není statická spiritualita, ane neustále se rozvíjí. Ano, kdysi různá přírodní náboženství žila rituálním koloběhem. Na podzim bohové plodivých sil umírali, na jaře zase povstávali k životu, a tak pořád dokola. Křesťanská víra se však netočí v kruhu a nestojí na místě. Je to cesta kupředu, cesta poznávání toho, co všechno nového Bůh dodnes tvoří. Naše víra počítá s Bohem, který má moc činit nové věci. Skrze proroka Ezechiele např. říká: “Dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha.” Apoštol Pavel píše: “Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové!” Bez tohoto principu by nebylo vůbec možné činit skutečné pokání. Někak se duchovně posouvat kupředu. Apoštol nás ale vyzývá: “Svlečte ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblečte nového, který dochází pravého poznání.” Všechny tyto nové možnosti nám Bůh dává jako ochutnávku toho nového věku, který zahlédl Jan ve svém vidění. I v tomto starém světě nám Bůh dává okusit život budoucího věku – život v upřímnosti a pravdě, život z moci Ducha svatého, život nový v poslušnosti Božích přikázání a žitý podle zákonů nebeského království. Je to úžasná Boží milost, že máme vždy znovu možnost začít žít nově, novým způsobem, novým životem. Jako závdavek toho budoucího věku smíme slavit i svátost večeře Páně – jako předznamenání té radostné hostiny v novém nebi a nové zemi. Tam bude nové úplně všechno. Vždyť ten, který sedí na trůnu, říká: „Hle, všecko tvořím nové.”

Modlitba: *Pane náš, dej nám okusit to nové víno tvého království, tu chut' nového života, ano dej nám chut' do života, at' vyblížíme příští dny se zvednutou hlavou a s těšením na budoucnost. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane náš, Ježíši Kriste, když se rozhlížíme kolem sebe, mám obavy o budoucnost světa i o budoucnost svoji. Zvláště nás děsí, co nemáme pod kontrolou. Proto se obracíme k tobě, který máš moc činit nové věci. Především nás znepokojuje trvající válka v naší blízkosti, na Ukrajině. Prosíme za to, aby skončila. Aby skončilo utrpení statisíců lidí, žijících v neustálém strachu o život. Modlíme se však i za jiná místa na světě, kde dochází ke konfliktům a násilí. Ve svých modlitbách ti předkládáme také naši zemi a náš národ. Prosíme za vládu, parlament, senát, za prezidenta této země. Dávej jim odvahu vládnout moudře, spravedlivě a ku prospěchu všech. Modlíme se také za církve v této zemi. Za církve všech denominací, různých sborů, farností a společenství. Kéž je naše svědectví o tobě autentické a hodnověrné. Modlíme se za ty, kterým dlužíme lásku, pomoc či porozumění. Kéž máme dost sil a ochoty ke službě bližním, kteří potřebují naši pomoc. Prosíme za nemocné, abys je uzdravil. Prosíme za smutné, abys je potěšil. Prosíme za nerozhodné, abys jim ukázal směr. Prosíme za ztrápené, abys je objal a zahřál u srdce skrze laskavé a empatické lidi. Prosíme za naše děti, aby se ti ve světě neztratily. Prosíme za naše mezilidské vztahy, abychom se jeden druhého podpírali, odpouštěli si a byli k sobě navzájem laskaví. Tomu všemu nás učíš ty sám. Kéž tímto způsobem zakoušíme tvé království, které je skryté mezi námi. Pane, požehnej tento rok, at' se na jeho konci smíme s vděčností radovat, co nového a krásného jsi v něm učinil.*